

tiedoks suuri johtaja / Mulla alkaa vähitellen usko loppua / Helvetisti täällä koitan rukoilla / Mut sulla ei oo koskaan aikaa kuunnella.” Jumalaa – sikäli kuin Häntä mahdollisesti tarkoitetaan – kuvataan hyvin antropomorfisesti. Hänellä on inhimillisiä piirteitä kuten bisneksiä, paksu parta sekä kaljaa ja popcornia. Jumala tarkkailee ja saa nautintoa, kun ihminen haparoi yössä ja sortuu erilaisiin synteihin. Hän ei neuvo tai puutu asioiden kulkuun. Ihminen turhautuu: ”mä olen tosi vihanen / Kun mitään susta ikinä mä kuule en.” Tätä on nykyihmisen pimeä yö Kummeli- viittauksella korostettuna.

Albumi päättyy kappaleeseen Sit ku me kuollaan, josta on lyhyessä ajassa tullut henkilökohtainen suosikkini. Laulajan elämä on tuskaa – monenlaiset ensimmäisen maailman ongelmat piirittävät häntä. Hän astuu koiran kakkaan joka päivä, lehtimyyjät soittelevat jatkuvasti, hän lyö varpaansa kynnykseen ja kaataa maidot syliinsä. ”Kuka jaksaa, kuka tätä jaksaa” lause on sekoitus kysymystä ja tuskan parاهدusta. Ongelmiin on kuitenkin totaalinen ratkaisu. ”Mut se lohduttaa kun aatella voi...” ”Kuolemaa / Oi en malta oottaa et mut haudataan / Kuoppaan pääsen vihdoinkin viimein maatumaan.” Kuoleman jälkeen on tiedossa ”kunnon bailut”, mikä on ”huikeaa”. Taivaalliset juhlat ovatkin ansaittu palkinto kuolemaa janoavalle ja maailman vääryyksistä tarpeekseen saaneelle ensimmäisen maailman uskon-soturille, joka toivoo tulevansa paratiisissa saman tien osalliseksi siellä odottavista nautinnoista.

Aivan Koraanin taivasvisioihin ei kuvaston puolesta yllätä. Tuis-

kun taivaassa eivät neitsyet anniskele juhlijoihin viiniä vaan ”Mummo ja pappa tarjoaa juomaa viileää”. Taivaalliset juhlat vietetään siis isovanhempien kanssa enkelikuoron tahtiin viileiden juomien äärellä. Vaikka taivas- ja kuolemakuvauksessa onkin mukana aimo annos ironiaa, on kappaleessa myös jotakin hyvin terapeutista. Kuolemasta voidaan puhua myös kevyesti ja viihdyttävästi, sitä voidaan käsitellä popin tahtiin ja ruumiillisesti tanssimalla. Korokkarit kattoon ja kuolemantanssit käyntiin!

Sikäli Tuiskun taivasvisio on albumin kokonaisuudelle uskollinen, että siinä ei sanota Jumalasta mitään. Taivaassa on enkeleitä, mummoja ja pappoja, mutta Jumalasta ei jälkeäkään. Teodikeat ja ensimmäisen maailman ongelmat jäävät taakse, mutta suuri kysymys on edelleen auki kuin ruumisarkun kansi viimeisenä päivänä. *Valitun kansan avaa kirkon oven ääni*, albumin toisessa kappaleessa ”valittua kansaa” kutsutaan juhlimaan uutta aikaa ja Tuiskun uutta tuleamista – ja juhlat jatkuvat jokseenkin samantyyppisinä myös kuoleman jälkeen. Ehkäpä tarinan opetus on, että juhliminen on todellisuuden perimmäinen olemus. Ihminen juhlii ja Jumala katselee. Juhlissa, yhdessä toisten kanssa, ihminen hetkellisesti transsendoi itsensä, kohoaa arkensa yläpuolelle ja pääsee kuin rukoushurmiossa oikotietä elämän vaikeiden kysymysten tuolle puolen, pyhän äärelle. On Bailantai! Ja seuraavana aamuna syntistä taas hävettää.

**Joona Salminen, TT
rippikoulupappi
Helsingin
tuomiokirkkoseurakunta**

**LINN MARIE TONSTAD:
Queer Theology: Beyond
Apologetics. Cascade
Companions. Eugene,
Oregon: Cascade Books
2018. 159 s.**

Hieman yllättäen vielä vuonna 2018 on julkaistu teos nimeltään *Queer Theology: Beyond Apologetics*. Yhdysvaltalaisen queer-teologian kultakausi sijoittui 2000-luvulle, jolloin julkaistiin monia tärkeitä teoksia aiheesta, ja Linn Marie Tonstadin teos on uusi kontribuutio alalle, joka odottaa vielä suurinta läpimurtoteostaan. Tonstad vaikuttaa kirjoittamishetkellä Yale Divinity Schoolissa, ja nähtäväksi jää, tuleeko Tonstadista yksi uudenlaisen queer-teologisen tutkimuksen suunnannäyttäjästä 2020-luvulla.

Itsenäisenä teoksena *Queer Theology: Beyond Apologetics* tekee juuri sen, mitä nimen perusteella on ennakoitavissa: esittää Tonstadin näkemyksen siitä, mitä queer-teologia on ollut ja miten queer-teologisen tutkimuksen tulisi uudistua. Tonstad viittaa useassa eri yhteydessä Marcella Althaus-Reidiin, jonka konstruktivinen teologia toimii selkeänä innoittajana Tonstadin omalle työlle. Althaus-Reidin teologiset oivallukset saavat myös kokonaisen oman lukunsa, jossa Tonstad taitavasti muistuttaa lukijaa siitä, että queer ruumiillisuus ja seksuaalisuus ovat olleet osa teologista tutkimusta jo ennen varsinaisen queer-teologian syntyä.

Tonstadin teos on laajuudessaan ja pituudessaan virkistävän kompakti kokonaisuus, ainoastaan 159 sivua. Tämän kokonaisuuden sisään mahtuu viisi päälukua,

joista kaksi ensimmäistä kuvailevat queer-teologian ja apologian välistä suhdetta. Tonstad ankkuroi itsensä tutkimuksen kentälle ja käy läpi tuttuja väitteitä ja kysymyksiä, joilla on yritetty perustella queer-ihmisten olemassaolo Raamatussa tai kristinuskon opeissa. Kaksi seuraavaa päälukua esittelevät Tonstadin omaa näkemystä queer-teologiasta ja sen opettamisesta, ja viittaukset muuhun kirjallisuuteen, kuten jo edellä mainittuun Althaus-Reidiin ja esimerkiksi Jacques Derridaan, Karl Marxiin ja David Halperiniin värittävät tekstin kulkua. Tonstadin teksti tekee selväksi, että laaja-alainen kirjallisuuden tuntemus on välttämätöntä, sillä aiemman filosofisen tradition ja teorioiden ymmärrys on ainoa keino päästä sisälle siihen, mitä akateeminen queer-tutkimus pyrkii kritisoimaan ja mitä se pyrkii saavuttamaan. Kirjan viimeinen pääluku on omistettu tuleville queer-teologioille ja pohdinnoille siitä, mihin suuntaan aikamme queer-teologinen tutkimus voisi edetä.

Tonstadin teoksen yksi tavoite on osoittaa, että queer-teologian tulisi viimeistään nyt päästä pois apologeettisesta tavoitteestaan löytää hyväksyntää queer/LGBTQIA -ihmisille kristillisten kirjoitusten ja oppien piiristä. Keskittyminen ainoastaan väitelylle homojen hyväksymisestä kristinuskossa ei vie eteenpäin. Tonstad kysyykin, onko se ainoa keskustelu, joka kristinuskolla on tarjottavana queer-ihmisille? Homoseksuaalisuuden hyväksymiseen liittyvät kysymykset eivät ole rikastavia tai oivaltavia, eikä keskustelu etene *todella* mielenkiintoisiin kysymyksiin ihmisten ja Jumalan kategorisoimattomasta monitulkintaisuudesta. Tonstad ei

varsinaisesti tarjoa mieltä räjäyttäviä uusia näkökulmia queerin ja uskonnon suhteeseen, vaan tyytyy pikemmin täydentämään jo olemassa olevaa tutkimusta. Teos ei peittele teologista tai queeriä agendaansa vaan tekee sen ylpellä näkyväksi.

Queer-tutkijan on jokaista tutkimusta tehdessään asetettava itsensä ja tutkimuksensa kontekstiin ja positioitava itsensä tieteen kentälle. Tonstad sijoittaa itsensä kristillisten queer-teologioiden jatkoksi kuitenkin hylkäämättä queerin potentiaalia myös kristinuskon piirissä. Queer-teologioiden uusi tuleminen voisikin korostaa kristinuskon ja queerin positiivisia yhteenliittymiä kuitenkin tekemättä kompromissia siinä, että queer on radikaali voima marginaaleista, eikä sen tarkoituksena olekaan miellyttää kaikkia. Yhteiskunnallisen queer-tutkimuksen piirissä vallinnut tapa aliarvioida uskonnollisuutta yhtenä ihmistä rakentavana intersektiona muiden joukossa tuntuu vanhalta ja tunkkaiselta. Useampi uskonnontutkija onkin herännyt ja huomannut potentiaalın tässä raossa, sillä juuri uskonnon ja queerin risteyksestä on mahdollisuus löytää kaikkein sotkuisimmat tutkimusaiheet. Tämän uskon olevan uusi suunta queer-teologialle 2020-luvulla.

Tonstadin mukaan queer-teologiat ovat usein jääneet tuloksissaan puolitiehen. "Lesbon Jumalan tai queerin Jeesuksen löytäminen on sinänsä hyvä asia, mutta näiden kuvien konkreettiset vaikutukset vaativat olettamisen sijaan etsintää." (s. 89) Tämän nostaminen esiin on yksi Tonstadin kirjan vahvuuksista. Moni queer-tutkija on saattanut langeda samaan ansaan kuvitellessaan, että queerit tutkimustulokset

itsessään olisivat positiivisia, ja että queer on synonyymi oikealle ja hyvälle. Queer-tutkimuksen tai queer-teologian avulla saadut tutkimustulokset ovat neutraaleja ja avoimia tulkinnoille siinä missä muutkin tutkimustulokset. Jeesuksen väittäminen queeriksi ei tee hänestä sen parempaa vaan odottaa lisäkysymystä: "Entä sitten?"

Queer Theology sopii luettavaksi parhaiten, jos lukijalla on tietämystä teologisista kysymyksistä sekä queer-teorian perusteista. Kohderyhmänä on todennäköisesti teologit ja kirkolliset asiantuntijat, joille queerteoreettiset kysymyksenasettelut ovat jokseenkin vieraita. Tonstad ei liiemmin käytä aikaa queer-tutkimuksen käsitteiden auki selittämiseen, joten queer-teologian perusteoksena Tonstadin kirjaa ei voi pitää. Tonstad kirjoittaa oivaltavasti ja hauskaasti lisäten oman persoonallisen värinsä tekstiin. Hänen kirjallinen ulosantinsa vastaa vahvasti sitä riemukasta tapaa, jolla queer-tutkimus parhaimmillaan esittää tutkimustuloksensa. Tonstadin teos myös pyrkii rehellisesti olemaan oma itsensä – omasta näkökulmastaan kirjoitettu esitys, joka ei pyri olemaan universaali kaiken teoria vaan pyrkii osoittamaan suunnan, jota kohti kirjoittaja toivoisi queer-teologian kulkevan.

Moona Kinnunen, TM
Eksegetiikan ja
sukupuolentutkimuksen
tohtorikoulutettava
Helsingin yliopisto